

Euskararen Aholku Batzordeak ESEP onartu du

EUSKO JAURLARITZAREN barne dagoen Euskararen Aholku Batzordeak Euskara Sustatzeko Ekintza Plana (ESEP) onartu du. ESEPk Euskara 21 du abiapuntu eta aurreko Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia ordezkatzera dator. ESEPk Jaurlaritzaren datozen 12 urtetako hizkuntza politikaren eta euskararen normalizazioaren norabidea erakutsiko du.

Gipuzkoako Foru Aldundiak ESEP kritikatu du eta bi alde aipatu

ditu: batetik, dokumentua lantzerakoan aldundia “gonbidatu huts” izan dela esan du, eta bestetik, ESEPk euskararen normalizazioan ez dakarrela aurrerapenik, herritarrek euskara berreskuratzeko lortutako adostasunean atzera egin dela.

185.600 elebidun gehiago

EUSKO JAURLARITZAK V. Inkesta Soziolinguistikokoaren datu guztiak argitara eman berri ditu. EAEkoak martxoan azaldu zituen, eta orain, Nafarroakoak eta Ipar Euskal Herrikoak eskaini ditu.

Inkestako emaitzetan bada begia non jarri. Hona zipriztin batzuk gogoetarako:

– Duela 20 urte baino 185.600 elebidun gehiago dago Euskal Herrian, %27 hain zuzen.

– Elebidun kopuruak gora egin du, baina euskararen erabilera 1991koa baino txikiagoa da. Alegia, orokorrean euskara gehiago erabiltzen da, baina gaur egungo elebidunek 1991n elebidun zirenek baino gutxiago erabiltzen dute.

– Erabilerak gehien eremu formalean egin du gora. Etxean behera egin du, salbu eta guraso eta seme-alaben artean.

– 35 urtetik beherakoen artean euskara erabiltzen dutenak duela 20 urte baino gehiago dira EAEn.

Honelako albisteak egunero irakurtzeko, jaso hari@DOAN e-postaz: www.argia.com/harpidetza_haria.php

BAHEA

TALAIAN

Kapitalismoak hiltzen du

Sistema kapitalistak hil egiten du. Hain salaketa larria ez du lerrook idazten dituenak asmatu; egunerokoak berak erakusten du hemen Euskal Herrian eta mundu osoan. Finantza krisia iritsi arte ere, sistema kapitalistaren hiltzaile senaren frogak irrimoak genituen. Adibide batzuk: lan segurtasunean ez inbertitzeagatik milaka langile hiltzen dira istripuetan, lan baldintzak jasanezinak eta basatiak dira, eta ordutegiak gehiegizkoak. Milaka langile hiltzen dira produktu kantzerigenoak erabiltzearen ondorioz sortutako gaixotasun profesionalengatik. Milaka langile ari dira bizia galtzen (eta hala segiko dute) amiantoagatik.

Orain, krisiarekin, hilketa kapitalistaren modu berria azaldu da: immolazioa eta suizidioa. Ofizialki onartua dago krisiak suizidioaren tasa %40 haztea eragin duela Europan, eta Grezia da suizidio gehien zenbatzen den herrialdea. Hain zuzen, duela aste batzuk 60 urteko gizonezkoa eta 90 urteko bere ama – alzheimerak jota – suizidatu egin ziren Atenasen, eskutik helduta balkoitik salto egin eta gero. Egoera prekarioan zeuden, eta ez zuten amarentzako egoitza aurkitzeko modurik. Apirilean, 77 urteko Dimitris Christoulas jubilatu greziarrak, tiroz jo zuen bere kopeta Parlamentuaren aurrean. “Ez dut ikusten –utzi zuen idatzita– beste soluziorik, ezen nire bizitzari amaiera duin hau ematea baino, ez baitut nire burua ikusi nahi zabor ontzietan bilatzen. Uste dut etorkizunik gabeko gazteria hori armetan altxatuko dela egunen batean eta herri honen traidoreak Sintagma plazan zintzilikatuko dituztela”. Armetan altxatu eta traidoreak zintzilikatu, ez da erraza izango. Baina beste gauza bat aurreikusi daiteke: gazteen %50 langabezia dago eta horien suizidioak eta immolazioak ugartu egingo dira. Kapitalismoak hiltzen jarraituko du. Aurre egin behar zaio!

Juan Mari Arregi

Jon Landaburu, Kolonbiako hizkuntzak ikertzen dituen hizkuntzalariak *Berria* esanak: “Leku batzuetako ia herritar guztiak lauzpabost hizkuntza indigena hitz egiten dituzte. (...) Eta askok gaztelaniaz eta portugesez ere hitz egiten dute, eta ingelesa ikasten dute eskolan. Hori da lezioa. Haien artean hor gatazkarik egongo balitz, denek hizkuntza bera erabiliko lukete. Gizakiak, ingurua ulertzeko, hizkuntza bat baino gehiago eduki behar du. Estatu elebarraren fantasia europarrak jan digu burua. Hizkuntza aniztasuna oso aberasgarria da”.

Mikel Irizar Topaguneko lehendakariak *El Correo* esanak: “Nire lagun batek *Prestige* hondoratzen ari deneko irudia erakutsi izan du... Nola nahi dugu jendea ontzi horretara igotzea? Askori higuigarria iruditzen zaie euskara eta marketina lotzea, baina nik uste dut euskal hiztunok eta euskara normalizatzeko eragin nahi dugunok, neurri batean saltzaile izan behar dugula. Lagunak hurbilazteko erakargarriagoa da pentsatzea belaontzian goazela eta nabigatzea atsegina dela, eta ez esatea hondoa jotzen ari den petrolio-ontzia dela”.